

UJVÁRI JÁNOS REFORMÁTUS SZERETETSZOLGÁLAT

Székhely: 9097 Mezőörs, Fő u. 66.

Levelezési cím: 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.

Tel/Fax: 06-89/351-001

E-mail: info@ujvariotthon.hu

Intézményvezető: igazgato@ujvariotthon.hu

Honlap: www.ujvariotthon.hu

SZAKMAI PROGRAM

**UJVÁRI JÁNOS REFORMÁTUS SZERETETSZOLGÁLAT
FOGYATÉKKAL ÉLŐ SZEMÉLYEK
NAPPALI INTÉZMÉNYE SÁGVÁR**

2024.

TARTALOM

I. AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK	2. oldal
I.1. Intézményi filozófia	10. oldal
II. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA	12. oldal
II.1. A szolgáltatás célja	12. oldal
II.2. A Ságvári Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének feladata	12. oldal
III. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK BEMUTATÁSA	12. oldal
IV. MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA	15. oldal
V. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT MEGNEVEZÉSE	16. oldal
VI. A FENNTARTÓ ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSI ELEMEK	18. oldal
VII. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	28. oldal
VIII. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	30. oldal
IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	31. oldal
MELLÉKLETEK:	
1.sz. melléklet: Megállapodás (tervezet)	
2.sz. melléklet: Házi rend	
3.sz. melléklet Szervezeti és működési szabályzat	

I.AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK

1. Az intézmény neve:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat

2. Az intézmény székhelye:

9097 Mezőörs, Fő u. 66.

3. Az intézmény telephelyei:

	Megnevezése:	Címe:
1.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi	8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.
2.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Külsővat	9532 Külsővat, Béri Balogh Ádám u. 1.
3.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Szóc	8452 Szóc, Határvölgy 1.
4.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Jobaháza	9323 Jobaháza, Kossuth L. u. 8.
5.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Fogyatékkal élő személyek nappali foglalkoztató intézménye	8654 Ságvár Petőfi S. u. 31.
6.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab	8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.
7.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab	8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.
8.	Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom	7463 Patalom, Bucsi Ignác utca 1.

4. Az intézmény feladata:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III törvény 62. és 63.§ alapján nyújtott alapszolgáltatás (étkeztetés, házi segítségnyújtás, fogyatékos személyek nappali ellátása, tanyagondnoki szolgáltatás), valamint a 67. §-és a 68. § alapján nyújtott tartós bentlakásos szociális ellátás biztosítása, 69. § alapján fogyatékos személyek tartós bentlakásos ellátása, a 73.§

(1) bekezdés szerinti pszichiátriai betegek rehabilitációs ellátása, valamint a 99/B. § - 99/D. §-ai szerinti fejlesztő foglalkozás biztosítása.

5. Az intézmény alaptevékenysége

5.1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodunk, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

5.2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget, vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást nyújtjuk.

A szociális segítség keretében biztosítjuk:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

A személyi gondozás keretében biztosítjuk:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,

- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítését.
- Az étkeztetés és a házi segítségnyújtás Mezőörs község közigazgatási területén valósul meg, felekezeti hovatartozás nélkül.

5.3. Fogyatékkal élő személyek nappali ellátása: Az intézmény a személyes gondoskodás keretén belül Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területén az alapszolgáltatás körében nappali ellátást biztosít a tizennyolcadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes enyhe- és közép súlyos értelmi fogyatékos személyek, illetve egyéb fogyatékos-sággal élő, vagy halmozottan sérült személyek részére. Így gondoskodik az előző mondatban körülírt ellátottak napközbeni tartózkodásának megszervezéséről, társas kapcsolataik, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítéséről, továbbá szükség szerint napközbeni étkeztetés biztosításáról. A fő cél, hogy a fogyatékkal élő személyeket ellátó családok segítséget kapjanak e személyek ellátásához a tartós bentlakásos intézményi elhelyezés elkerülése érdekében.

A Fogyatékosok Nappali Intézménye szolgáltatásait Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területén állandó lakóhellyel, illetve tartózkodási hellyel rendelkező gondozásra szoruló enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékos, illetve egyéb fogyatékos-sággal élő, vagy halmozottan sérült, személyek vehetik igénybe.

5.4. Tanyagondnoki szolgáltatás: A tanyagondnoki szolgáltatás célja Mezőörs község egyéb külterületei Mindszentpuszta és Püspökhalap, valamint a tanyasi lakott helyek intézmény hiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

5.5. Az időskorúak, a demens betegek tartós bentlakásos ellátása, egyéb rehabilitációs, rehabilitációs jellegű ellátása

Ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos intézmény idősek otthona napi 24 órás szolgálatban teljes körű ápolás-gondozás, szükség szerint foglalkoztatás, egyéb rehabilitációs, rehabilitációs jellegű ellátás biztosítása az időskorúak és a demens ellátottak számára:

- a 36/2007. (XII.22.) SZMM rend. szerinti III. fokozatú gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek ellátása,
- a III. fokozatú gondozási szükséglet hiányában is az előző pontban meghatározott személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója ellátása,
- azon 18. életévét betöltött személyek ápolása-gondozása, akik a betegségük vagy a fogyatékos-ságuk miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni és a gondozási szükségletük a III. fokozatot elérő vagy egyéb körülményt igazoló szakvéleménnyel vagy igazolással rendelkeznek, illetve, ha az ellátásuk más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható,
- a demens betegek bentlakásos intézményi ellátása,
- az otthonlakók teljes körű ellátásának biztosítása, meglévő képességeinek szinten tartása és fejlesztése.

5. 6. Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása: Azon krónikus pszichiátriai betegek ápolása-gondozása, akik az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotúak, akut gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, és egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására segítséggel sem képesek.

5. 7. Fogyatékosággal élők tartós bentlakásos ellátása: Azon 18. életévét betöltött fogyatékos személyek ellátása, akiknek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

5. 8. Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása: A rehabilitációs intézményben azon 18. életévét betöltött pszichiátriai betegek elhelyezésének biztosítása, akik rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorulnak és utógondozásukra nincs más mód, és akiknek az egészségügyi, a pszichés, a mentális, a szociális állapota a rehabilitáció több területén, együttesen zajló, komplex, átfogó segítséget igényel és ennek hatékony megoldása ambuláns formában vagy más intézményi keretek között nem valósítható meg.

5. 9. Szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkozás: Az intézményi jogviszonyban álló személyek intézményen belüli foglalkoztatása az intézmény szakmai programja alapján, az egyéni gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően fejlesztő foglalkoztatás keretében. A fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékek értékesítése.

6. Az intézmény tevékenységének besorolása

6. 1. Az intézmény fő tevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

873000 Idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása

8810 Idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül

102024 Demens betegek tartós bentlakásos ellátása

101221 Fogyatékosággal élők nappali ellátása

101121 Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása

101123 Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása

101211 Fogyatékosággal élők tartós bentlakásos ellátása

107030 Szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás

107051 Szociális étkeztetés szociális konyhán

107052 Házi segítségnyújtás

881003 Tanyagondnoki szolgáltatás

6.2. Az intézmény kiegészítő tevékenysége: 5552 Közétkeztetés

-

562917 Munkahelyi étkeztetés

562920 Egyéb étkeztetés

6.3. A közfeladatot ellátó egyházi intézmény fő TEÁOR kódja:

- 8730 Idősek, fogyatékosok bentlakásos ellátása

7. Az intézmény működési/ellátási területe

7.1. Időotthoni bentlakásos ellátás:

- a székhely intézmény (Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Mezőörs 9097 Mezőörs, Fő u. 66.) vonatkozásában alapvetően Győr – Moson - Sopron Vármegye közigazgatási területe, de mivel az alapító/fenntartó a Magyarországi Református Egyház szervezeti egysége, így a Magyarországi Református Egyház működési területe, azaz Magyarország közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül;
- az 1., a 2., és a 3. sz. telephely vonatkozásában (1. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi, 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.; 2. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Külsővat, 9532 Külsővat, Béri Balogh Ádám u. 1.; 3. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Szóc, 8452 Szóc, Határvölgy 1.) Veszprém Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül;
- a 4. sz. telephely vonatkozásában (Ujvári János Református Szeretetszolgálat Integrált Szociális Intézmény Jobaháza, 9323 Jobaháza, Kossuth L. u. 8.) Győr – Moson - Sopron Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül;
- a 8. sz. telephely vonatkozásában (8. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom, 7463 Patalom, Bucsi Ignác u. 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.2. Pszichiátriai betegek bentlakásos ellátása

- az 6., a 7., és a 8. sz. telephely vonatkozásában (6. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab, 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.; 7. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab, 8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.; 8. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom, 7463 Patalom, Bucsi Ignác u. 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.3. Pszichiátriai betegek rehabilitációs ellátása

- az 6. telephely vonatkozásában (6. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab, 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.4. Fogyatékos személyek bentlakásos ellátása

- a 7. telephely vonatkozásában (7. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab, 8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.5. Fejlesztő foglalkoztatás

- az 6., a 7. telephely vonatkozásában (6. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab, 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.; 7. Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab, 8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.) Somogy Vármegye közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.

7.6. Alapszolgáltatások:

- étkeztetés: Mezőörs Acsalag, Farád, Sopronnémeti és Jobaháza községek közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül
- házi segítségnyújtás: Mezőörs, Acsalag, Farád, Sopronnémeti és Jobaháza községek közigazgatási területe, felekezeti hovatartozás nélkül.
- fogyatékosok nappali ellátása: Somogy-, és Tolna Vármegye közigazgatási területe.
- tanyagondnoki szolgáltatás Mezőörs alábbi külterületeinek: Mindszentpuszta és Püspökalap közigazgatási területe

8. Az intézmény fenntartójának az adatai

8.1. Az intézmény fenntartójának a neve: Mezőörsi Református Egyházközség

8.2. Az intézmény fenntartójának a székhelye: 9097 Mezőörs, Fő u. 39.

8.3. Az intézmény fenntartójának a postacíme: 9097 Mezőörs, Fő u. 39.

8.10. Az intézmény felügyeleti szerve:

A Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériuma (9097 Mezőörs, Fő u. 39.)

8.11. Az intézmény fenntartójának a képviselője:

Szöke Barnabás lelkipásztor és Tóth Károly főgondnok

9. Az intézmény gazdálkodási besorolása:

Az intézmény a Mezőörsi Református Egyházközség jogi személyiségén belül működő, de önállóan gazdálkodó egység.

10. Az intézmény vezetőjének a megbízási rendje:

Az igazgató-lelkészt, aki egyben a Mezőörsi Református Egyházközség megválasztott lelkipásztora, a Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériuma határozatlan időtartamra nevezi ki, illetve vonja vissza a megbízását, továbbá gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

Az intézmény vezetőjét a Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériuma a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényben foglaltak szerint előkészített pályázat útján, legfeljebb 5 év határozott időtartamra választja meg, vagy pályázati eljárás mellőzésével nevezi ki, illetve vonja vissza a megbízását, felette a munkáltatói jogokat a fenntartót képviselő lelkipásztor gyakorolja.

11. A foglalkoztatottakra vonatkozó foglalkoztatási jogviszony:

Az intézmény foglalkoztatottainak jogviszonya alapesetben a Munka törvénykönyve alapján munkaszerződés, azonban a juttatásokra a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. az irányadó. Egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszonyra a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (pl. megbízási jogviszony) az irányadó.

12. Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy

13. Az intézmény adatai

13.1. Az intézmény adószáma: 18986783-2-08

13.2. Az intézmény KSH statisztikai számjel: 18986783-8730-559-08

13.3. Az intézmény TB Törzsszáma: 173373313

13.4. Az intézmény ágazati azonosítója: S0226799

14. Az Alapító Okirat száma, kelte:

14/2024. (2024. 02. 11.)

15. Az intézmény banki adatai

15.1. Az intézmény számlavezetője: MBH Bank Nyrt.

15.2. Az intézmény bankszámlaszáma: 10300002-13425870-00014904

16. Az intézmény szervezeti felépítése és működési rendszere, a szervezeti egységek megnevezése, engedélyezett létszáma, feladatai

16.1. Az intézmény székhelye:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat

9097 Mezőörs, Fő u. 66.

16.2. Az intézmény levelezési címe:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi

8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.

16.3. A feladatmutatók megnevezése, köre és mértéke:

Alapszolgáltatások:

Étkeztetés: Mezőörs 60 fő

Jobaháza:170 fő

Házi segítségnyújtás: Mezőörs 56 fő

Jobaháza: 95 fő

Fogyatékosok nappali ellátása: 20 fő

Tanyagondnoki szolgáltatás

Idősek bentlakásos ellátása: férőhelyek száma: 694 (db)

ellátottak engedélyezett száma: 694 (fő)

Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása: 123 fő

Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása: 12 fő

Fogyatékosokkal élők tartós bentlakásos ellátása: 30 fő

Szociális foglalkoztatás, fejlesztő foglalkoztatás: 29 fő

16.4. Az intézmény maximálisan felvehető engedélyezett ellátotti létszáma: 859 fő

Ezen belül:

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Mezőörs 36 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 9097 Mezőörs, Fő u. 66.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Pápakovácsi 112 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 8596 Pápakovácsi, Attyapuszta 4.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Külsővat 198 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 9532 Külsővat, Béri Balogh Á. u. 1.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Idősek Otthona Szóc 160 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 8452 Szóc, Határvölgy 1.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Jobaháza 85 fő

(időskorúak ápoló-gondozó otthona 9323 Jobaháza, Kossuth L. u. 8.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Fogyatékkal élő személyek 20 fő

nappali foglalkoztató intézménye

(8654 Ságvár, Petőfi u. 31.)

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Tab

(8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.)

Pszichiátriai betegek otthona	69 fő
Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye	12 fő
Fejlesztő foglalkoztatás	23 fő jelen címen
(szolgáltatói nyilvántartásba bejegyezve összesen 29 fő 2 címen)	

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Liget Otthon Tab

(8660 Tab, Dobó Katalin utca 1.)

Fogyatékos személyek otthona	30 fő
Pszichiátriai betegek otthona	19 fő
Fejlesztő foglalkoztatás (címként bejegyezve)	6 fő jelen címen

Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Integrált Szociális Intézmény Park Otthon Patalom

(7463, Patalom, Bucsi Ignác utca 1.)

Időskorúak ápoló-gondozó otthona	103 fő
Pszichiátriai betegek otthona	35 fő

16.5. Az intézmény maximálisan felvehető engedélyezett alkalmazotti létszáma: 437 fő

17. Képviselő

17.1. Az intézmény képviselője:

Az intézményt az Ujvári János Református Szeretetszolgálat igazgató-lelkésze és az intézményvezető képviseli.

I.1. Intézményi filozófia

Az Ujvári János Református Szeretetszolgálat Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye Ságvár, mint a fogyatékos személyek ellátását nyújtó szociális szolgáltató, mindennemű tevékenységének ellátása során az alábbi értékeket helyezi előtérbe:

„Nyitottság, felkészültség, tisztesség”

Nyitottan működtetjük részlegünket, nyitottan kínáljuk szolgáltatásunkat, a szó fizikai és minden más értelmében. Nemcsak az ellátást igénybe vevők alkotmányban rögzített szabad mozgáshoz való jogát tartjuk rendkívül fontosnak, hanem azt is, hogy a nyitottság révén az integrált intézmény e részlege tevékenyen is hozzájáruljon a nappali ellátás – mint szolgáltatástípus – megismertetéséhez, népszerűsítéséhez, elfogadtatásához a tágabb értelemben vett közvélemény körében is. Olyan nyitott intézménymoddal hirdetünk, ahol az ellátottak a lehető leghosszabb ideig megtarthatják autonómiájukat, úgy, hogy egyben elősegítjük a lakóhelyi integrációt is. Arra törekszünk, hogy a szakmai-, szellemi-, kulturális nyitottság jegyében a tevékenység végzése

során keressük az újszerű, innovatív megoldásokat, és ajánljuk, illetőleg továbbadjuk azokat más szociális szolgáltatóknak.

Felkészülten látjuk el a szolgáltatásainkat igénybe vevő fogyatékkal élő embereket, felkészültek vagyunk vállalt feladataink ellátására. Rendkívül lényegesnek tartjuk azt, hogy az intézmény személyzete napi munkája során ne csupán „ráérezésből” cselekedjék, hanem minden munkamozzanat megalapozott, a szakma követelményrendszerének megfelelő, szerzett, tanult ismereteken nyugvó tudatos tevékenység legyen. Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy munkatársaink szakmai és általános emberi intelligenciája átlagon felüli legyen. Dolgozóink szakmai ismereteinek karbantartására, folyamatos továbbfejlesztésére nagy hangsúlyt helyezünk. Hisszük, hogy csak magas fokú hozzáértéssel nyújthatunk megnyugtatóan színvonalas, minőségi szolgáltatást részlegünkben, ahol a munka tárgya maga az ember. Alapkövetelménynek tekintjük az azonnali, gyors információ-, ill. ismeretszerzést, és ezek korrekt, torzításmentes továbbadását, valamint a mindenkor aktuálisan rendelkezésre álló, megbízható tudást.

Tisztességgel dolgozunk, cselekszünk, élünk. Munkatársainkkal szemben alapvető elvárás az emberi tisztesség, a közalkalmazotthoz méltó magatartás munkaidőben és munkaidő után, szolgálatban és magánéletben egyaránt. Szakmai – erkölcsi - etikai követelmény, hogy az intézményi ellátottak a szolgáltatás igénybevétele során ne kerülhessenek kiszolgáltatott, függő helyzetbe az alkalmazottaktól, hogy az itt folyó munka alapja a humánus, az empátias, odaforduló, támogató magatartás legyen, s hogy az intézmény ne „munkahely jellegű” öltödjön, hanem az intézmény ellátottainak tényleges „második otthona” is legyen. A részleg szervezeti kultúrájának elvárt elveként jelenik meg az a követelmény, hogy a dolgozók – fentebb említett – szakmai hozzáértéséhez szervesen kapcsolódják az emberi tisztesség, mint meghatározó érték.

Fent vázolt filozófiánk a ságvári részleg legfőbb alapelve, mely szándékaink szerint azon túlmenően, hogy a humánerőforrás menedzsment során támpontot nyújt a munkatársak kiválasztásához, képzésükhöz, motiválásukhoz, egyúttal marketing üzenetet is hordoz az ellátást igénybe venni kívánók, azaz a potenciális kliens-jelöltek, valamint a szolgáltatás szűkebb és tágabb környezeté felé.

Legfőbb célunknak tekintjük a tevékenységi körünkbe tartozó feladatok - minőségi követelményeket egyaránt magas színvonalon kielégítő - ellátását, melyet hatékony módszerek alkalmazásával, ellátottaink igényeit messzemenően szem előtt tartva kívánunk biztosítani.

Működésünk során folyamatosan arra törekszünk, hogy az általunk nyújtott szolgáltatások minden munkamozzanatát megfelelően összhangba hozzuk:

- a szolgáltatásainkat igénybe vevők emberileg természetes, illetőleg szakmailag indokolt elvárásaival,
- a hazai és a nemzetközi gyakorlatban alkalmazott módszerekkel, eljárásokkal, (kiadott módszertani ajánlásokkal)
- a törvényekkel, rendeletekkel, a hatósági előírásokkal, illetve egyéb előírásokkal,
- a Szociális Munka Etikai Kódexével.

Kiemelt fontosságú, ellátásspecifikus alapelvek

- Prevenció elve: mindent meg kell tenni a fogyatékossgot okozó balesetek és betegségek megelőzése érdekében.
- Normalizáció elve: minden fogyatékkal élő személy számára olyan életminták és hétköznapi életfeltételek váljanak elérhetővé, melyek a társadalom megszokott feltételeinek és életmódjának a lehető legteljesebb mértékben megfelelnek.
- Integráció elve: a fogyatékkal élő személyek kapcsolatot tarthassanak fenn más emberekkel, a társadalmi, gazdasági intézmények széles körével.

- Önrendelkezés elve: a fogyatékkal élő személyek megmaradt képességeik és lehetőségeik keretein belül szabadon rendelkezzenek életük alakításáról. „Semmit rólunk, nélkülünk.”
- Hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elve.
- Rehabilitáció elve: bármely fogyatékkal élő személyt képessé kell tenni arra, hogy érdemi erőfeszítéseket tegyen állapotára és képességei javítására, vagy azok romlásának megállítására, lassítására.

II. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA

II.1. A szolgáltatás célja:

Az Ujvári János Református Szeretetszolgálat, Fogyatékos Személyek Nappali Ellátása Ságvár szolgáltatásait igénybe vevő, gondozásra szoruló fogyatékkal élő emberek szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló ember egészségi- szociális és pszichés állapota alapján határozzuk meg úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre juthasson.

II.2. A Ságvári Fogyatékos Személyek Nappali Intézményének feladata:

A fogyatékos személyek nappali ellátásának feladatai

- napi életritmus biztosítása gondozással, az életvezetés segítségével
- ügyintézés, tanácsadás, személyi segítség, szabadidős tevékenységek, közösségi programok szervezése, egészségügyi alapellátáshoz, szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, az integráció elősegítése az élet különböző területein
- fizikai és mentális állapotuknak megfelelő gondozást, képességük szerinti fejlesztést, felzárkóztatást nyújtson, fejlessze önismeretüket, valamint az integrációs folyamathoz segítséget nyújtson.

III. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK BEMUTATÁSA

Az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa: a **Ságvári Református Egyházközség**

A helyszín választás azért is ideális, mert az Önkormányzat középtávú terveik között szereplő szabadidő park kialakítása a telek folytatásában lévő, jelenleg alulhasznosított területen valósul majd meg. A két terület kapcsolata tökéletesen kiegészíti egymást, bővíti az felépítendő intézmény programlehetőségeit.

Előzetesen összefoglalható, hogy a tervezett beruházás nem csak a településen, hanem annak vonzáskörzetében is hiánypótló szerepet tölt be. A tervezett szociális intézmény a fogyatékkal élők számára nyújt majd nappali ellátást.

A KSH legfrissebb 2015 évi adatai alapján Ságvár Község lakónépessége 1773 fő volt 2015. év végén. A 1773 főből 460 fő 60 év feletti.

A projekt megvalósítása esetén a beruházásból létrejött intézmény elsődleges célcsoportja a helyben és térségben fogyatékkal élők.

Az együttműködések, valamint a területi lehatárolások lehetővé teszik a szomszédos települések bevonásán kívül egy nagyobb térség lefedettségének biztosítását is. A helyben fogyatékkal élőkön túl a következő településekről is érkehetnek gondozottak a nappali ellátóba: Ádánd, Balatonvilágos, Siófok, Som, Nagyberény, Nyim, Bálványos, Kereki, Tab stb.

Összefoglalóan a Tabi kistérség, a Balatonföldvári kistérség és a Siófok kistérség szinte valamennyi települése számára elérhető a hiánypótló, illetve szolgáltatásbővítő beruházás által létrejövő szolgáltatás.

Fontos célcsoport azon családtagok, akik eddig napközben, otthon a fogyatékkal élő személyek ellátását végezték. Az ellátás és a nappali felügyelet következményeként ők ismét visszatérhetnek

a munkaerő piacra, mely egyrészt mikro szinten növeli a család megélhetését szolgáló jövedelmi forrásokat, másrészt makró szinten csökkenti a munkaerőhiányt a térségben.

A másik irányú megközelítésben célcsoportként megjelölhető a megvalósuló beruházással és annak fenntartásával jelentkező munkaerő igény, oly módon, hogy a helyben vagy a vonzáskörzetben élő aktív lakosság számára újonnan létrejövő munkahelyeket teremtsen.

Fogyatékos személyek nappali ellátásának célja

Az intézmény munkanapokon 8-16 óra között nappali ellátást biztosít. A Fogyatékosok Nappali Intézménye ellátottai részére naponta biztosítja a kulturált étkezés lehetőségét a reggelit és meleg ebédet, a személyi higiéné megőrzését, testi – szellemi képességek kibontakoztatását, szabadidős, kulturális és sportprogramokon való részvételt, az idő hasznos, értelmes eltöltését, információkhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítségét. A szolgáltatás igénybevétele térítésköteles, mely magában foglalja az étkezés díját is. Az étkeztetést nem kötelező igénybe venni, ez esetben annak díjával csökken a szolgáltatásért fizetendő térítési díj.

Felvehető személyek köre

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő, **tizennyolcadik életévüket betöltött**, önkiszolgálásra részben képes, de felügyeletre szoruló fogyatékkal élő személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Fogyatékosok nappali intézményében ellátható a Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területén állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező **18. életévét betöltött** fogyatékosággal élő személy.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának célja

A foglalkoztatás célja az ellátottak aktivitásának megőrzése, fejlesztése, a szomatikus és pszichés állapot szinten tartása, a meglévő készségek, képességek fejlesztése, a hanyatlás megelőzése, valamint a társas kapcsolatok építése, illetve megtartása.

Eszköze a közösségi élet nyújtotta lehetőségek kihasználása, megtámogatása.

Az ellátottakkal folytatott mentálhigiénés munkában kulcsszerepe van a különféle kreatív csoportterápiás módszereknek.

A mentálhigiénés és foglalkoztatási munka eredményessége attól függ, mennyire sikerül az egész közösség előtt álló feladatokat minden egyes ellátott számára közelívé, érthetővé, elérhetővé, vonzóvá tenni. A fogyatékos ember számára is fontos, hogy a saját életét irányíthassa, döntéseket hozhasson és készségeit, képességeit minél jobban kibontakoztathassa, megszerzett ismereteit minél tovább megőrizhesse.

Segítő szakemberként figyelni kell, hogy az ellátott mindig a megfelelő mértékű segítséget kapja.

A mentális ellátás során fontos a személyre szabott, egyéni bánásmód, a szabadidő kulturált eltöltése, a pszichoterápiás foglalkoztatás és az ellátott családi és társadalmi kapcsolatainak a fenntartása.

Cél, hogy az ellátott olyan elfoglaltságot találjon, amely érdekli, és szívesen vesz részt benne. Ezáltal elkerülhető, illetve csökkenthető az izolálódás, introvertáltság kialakulása.

A Fogyatékosok Nappali Intézménye speciális feladata: a felvételt nyert személyeket nevelje a mindennapi élethez szükséges szokások kialakítására. A közösségi tevékenységek szervezésénél fokozott figyelemmel legyen jelen a fejlesztő és rehabilitációs feladatok ellátása. A foglalkozásokat egyénre szabottan, az egészségi állapotuknak megfelelően szervezze.

A Napközi segítséget nyújt a sérültet nevelő családnak abban, hogy minél tovább tudja gondozni speciális igényű családtagját, és a sérült minél tovább élhessen családjá körében.

A fogyatékos személyek nappali ellátása biztosításának következményei, eredményei

A nappali ellátást igénylő családok számára elsődleges fontosságú a teljes felügyeletet igénylő családtagjuk elhelyezése olyan intézményben történjen, amely biztonságot nyújt azokra az órákra, amíg dolgoznak, rekreálnak, vagy más teendőiket elvégzik.

A nappali ellátás társas közeget biztosít a sérültek számára, amelyben hasznosan, kreatívan tölthetik el napjukat, meglévő képességeik szinten tartását figyelembe vevő foglalkozásokon vehetnek részt. Emellett a sérülteket ellátó családtagok számára egy olyan információs központot, illetve társas kapcsolatot biztosít, ahol hasonló problémákkal küzdő családokkal találkozhatnak.

A szolgáltatáshoz kapcsolódó kapacitások

Az intézmény akadálymentes feltételek között, tömegközlekedéssel is könnyen megközelíthető helyen, biztosítja az ellátást. Az egyetemi végzettséggel rendelkező intézményvezető, és részlegvezető mellett szociális vagy terápiás munkatárs és gondozó látja el a nappali ellátáshoz kapcsolódó feladatokat.

Az intézményegységben az ellátható személyek száma: 20 fő fogyatékkal élő ellátott.

Az intézmény az 1/2000. SzCsM rendeleti szerinti:

- a, tanácsadás,
- b, készségfejlesztés,
- c, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- d, étkeztetés,
- e, esetkezelés,
- f, felügyelet,
- g, gondozás és
- h, közösségi fejlesztés
- i, gyógypedagógiai segítségnyújtás és
- j, pedagógiai segítségnyújtás szolgáltatási elemeket biztosítja.

A szolgáltatási elemek bővebb kifejtését lsd. a VI. A fenntartó által biztosított szolgáltatási elemek fejezetnél.

Az ellátásban részesülők testi lelki gondozása, foglalkoztatása alapvetően három pillérre épül.

1, Állandó és jól együttműködő csoportok létrehozása. Családcsoportos gondozási módszerként kívánjuk működtetni, ahol a családok és a szűkebb közösség (település) elfogadott normái alapján lehet működni. Ebben nagy hangsúlyt kap az egyéni szerepvállalás, a feladatelosztás és a közösségbe való beilleszkedés készségeinek kialakítása. Alakuljon ki és érezzék az egymás megbecsülését az egymás iránti szeretet. Szolgáljon stabil támogató háttérként, alakuljon ki az önzetlen segíteni akarás.

2, Gondoskodni kell a sokrétű kreatív elfoglaltságról, azon belül is a fejlesztő foglalkoztatás lehetőségeinek megteremtéséről. A közösen végzett munka erősítse a fentebb említett „közösség érzést” (A Adler, Életünk jelentése) Továbbá segítse kialakítani, vagy fejleszteni a kötelességtudatot, felelősséget. A megtermelt jövedelem pedig segítsen az egyes (akár az eddig kielégítetlen) szükségletek kielégítésében.

3, Szocioterápiás foglalkoztatás

Minden évszakban, minden ellátott számára legyen megtalálható az érdeklődésének és képességeinek megfelelő elfoglaltság. Ezért törekedni kell többféle kreatív tevékenység bevezetésére. Tervezzük egy „Népi kismesterségek” c. tanfolyam elindítását, amelynek keretén belül a szövés, fonás, agyagozás, csuhé és szalmafonás alapjait lehetne elsajátítani. Továbbá tervezzük még a különféle papírmunkák,(papírfonás) illetve üvegfestés elsajátítását.

IV. MÁΣ INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNOŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

Ahogyan az intézmény működéséből adódó belső energiák hozzájárulnak a szervezet működéséhez, hasonlóképpen szükséges a külső kapcsolatok létrehozása, fenntartása és működtetése. Ezek a szálak egy-egy köldökzsinórt jelentenek, amelyeken keresztül a társadalomhoz tudunk csatlakozni. Minél sokrétűbb a kapcsolatok hálója, annál sikeresebb és mélyebb lehet ellátottjaink társadalomba való integrálódása.

Természetesen a társadalmi, jogszabályi és a fenntartó által kialakított környezet is meghatározó a külső kapcsolatok tekintetében. Mindezeket tovább árnyalja a szakmai és a mikro térségi, vagy települési környezet egyaránt.

IV/1. Kapcsolat a fenntartóval és a tagintézményekkel

Az Ujvári János református Szeretetszolgálat intézményeivel való kapcsolatunk, közvetlenül tud realizálódni.

Főbb kapcsolódási pontok a fenntartóval kötött feladat ellátási megállapodáson, illetve a fenntartó szervezeti struktúráján alapulnak.

IV/2. Kapcsolat a hivatalokkal, állami szervezetekkel

Intézményünk működésével összefüggésben az alábbi szervezetekkel tart rendszeres kapcsolatot:

- Somogy Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala az intézmény működési engedélyét kibocsátó és a működés feltételeinek biztosítását ellenőrző szerv.
- Népegészségügyi szakigazgatási szerv. Rendszeresen vizsgálja a higiénés állapotokat és a gondozással kapcsolatos előírások betartását.
- Járási Gyámhivatal. A cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló ellátottjaink törvényes felügyeletét, a gondnokok elszámoltatását végzi.

IV/3. Kapcsolat a társ intézményekkel

A tapasztalatok és az ismeretek megosztása, új módszerek kidolgozása, sokkal hatékonyabb műhelymunka keretében. A már jó ideje működő intézményekben régóta jelen lévő gyakorlatról van szó, amely megmutatkozik meghatározott feladatok elvégzésére, de egyfajta folyamatos tevékenységként is.

Kiemelkedő jelentősége van a Máltai Szeretetszolgálat, Siófok Kiliti városrészében működő évtizedes múltra visszatekintő szakmai kapcsolatnak, barátságoknak.

A mindennapokban működő kapcsolat átfonja mindkét intézmény teljes vertikumát. Intézményvezetők, középvezetők, beosztott munkatársak rendszeresen találkozhatnak, megbeszélhetik a napi problémáikat, közösen kereshetnek megoldásokat.

Szeretnénk továbbra is együttműködni a nágocsi székhelyű Reménység Alapítvánnyal, illetve a Dél-Balaton Közösségi Pszichiátriával (Dr Grósz Attila pszichiáter vezetésével)

IV/4. Kapcsolat a településsel és intézményeivel, létesítményeivel

- Intézményünk azon szerencsés kevesek közé tartozik, amelyek az adott település központjában helyezkednek el. Az ebből adódó előnyök nagymértékben segítik lakóink integrációs törekvéseit.
- A Siófoki Járási Kormányhivatalban és a helyi Polgármesteri Hivatalban a hivatalos ügyek intézésére van lehetőség.
- Közvetlen távolsági autóbusz járatok indulnak Budapestre, Pécsre, Veszprémbe, Kaposvárra, Siófokra, Szekszárdra és több Balaton-parti településre.
- A vásárláshoz kisebb-nagyobb üzletek áll rendelkezésre, élelmiszer, ruházat és még sok minden tekintetében.
- Minden második héten vásárt tartanak, ami kiváló lehetőség kikapcsolódásra és vásárlásra egyaránt.

- Szinte minden jelentősebb programjára meghívót fog küldeni a Művelődési Központ, amelynek előadásait kedvezményesen, vagy, ingyenesen vehetik majd igénybe ellátottaink.
- A település könyvtára az egyik leglátogatottabb Ságvári intézmény. Naponta többen térnek be olvasásra, zenehallgatásra, kölcsönzésre. A könyvtárosok egyéni megbeszélés alapján külön időt szánnak lakóinkra.
- Mindezek a szolgáltatások néhány száz méteren belül, öt-tíz perces sétával elérhetők.

IV/5, Kapcsolat az egyházakkal, helyi gyülekezeteivel

Alapelvként kimondható, hogy biztosítjuk minden ellátottunk számára a vallásszabadságot. Igazából lehetőségeket kínálunk, amelyekkel mindenki saját belátása szerint élhet.

A faluban a történelmi egyházak közül a római katolikus, a református egyház tart fenn közösségeket. A velük való kapcsolat leírására az élő, napi kapcsolat kifejezés a jellemző. Ellátottjaink az (akár) egyes gyülekezetek, teljes jogú tagjaiként számon tartott hívő emberek.

Az intézmény alapítása szempontjából azonban mégis a hangsúlyosabb a református egyházközösséggel való kapcsolat. A gyülekezet lelkésze és önkéntesei támogatnak bennünket, részt vehetünk a rendezvényeiken, gyülekezeti (nem feltétlen vallásos témájú) programokon.

Intézményünk folyamatosan törekszik arra, hogy kiterjedt kapcsolatrendszerét továbbra is bővítse. Célunk, hogy élő kapcsolatot ápoljunk közeli és távoli társadalmi környezetünkkel egyaránt. Az együttműködés módja: telefon, e-mail, személyes találkozók, szakmai tapasztalatcserék, cserelátogatások.

Szoros kapcsolatot tartunk a mezőörsi, a pápakovácsi, a szóci, és a jobaházai intézményegységekkel személyesen, telefonon és elektronikus levélben is. Rendszeresen a szakmai párbeszéd, negyedévente szakmai (vezető ápolói, illetve mentálhigiénés) munkacsoport megbeszéléseken találkozunk. A társintézmények rendezvényein rendszeresen részt veszünk, megosztjuk egymással ismereteinket.

Kapcsolatot tartunk továbbá – a szakorvosi és a kórházi ellátás biztosítása miatt is az egészségügyi intézményekkel.

Az intézmények egymás közötti kapcsolattartását, a rendezvényeken való megjelenést szükségesnek és fontosnak ítéljük meg az ismerettartás, a közösségi lét formálásában, az élmények biztosításában, és nem utolsósorban az intézményen kívüli léthez való nyitottságban is.

V. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT MEGNEVEZÉSE

Intézményünk engedélyezett férőhelyeinek száma: 20 fő fogyatékkal élő személy ellátásra vonatkozik. Ellátottainkat Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területéről, felekezeti hovatartozás nélkül fogadjuk.

Előzetesen összefoglalható, hogy a tervezett beruházás nem csak a településen, hanem annak vonzáskörzetében is hiánypótló szerepet tölt be. A tervezett szociális intézmény a fogyatékkal élők számára nyújt majd nappali ellátást.

A 2013. évi LXII. törvény § (1) meghatározza a fogyatékos személy fogalmát. Ez alapján fogyatékoság alatt olyan tartós vagy végleges – veleszületett vagy szerzett – érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi vagy pszichoszociális károsodást, illetve ezek bármilyen halmozódását értjük, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Ha elfogadjuk a WHO egészség meghatározását, miszerint „az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség hiánya”, akkor azt is megállapíthatjuk, hogy a fogyatékos nem zárja ki az egészséget, tehát nem betegség, csupán egy állapot.

A fogyatékos ember/személy: „Valamilyen testi és/vagy pszichés funkció, struktúra működésbeli akadályozottsága/ korlátozottsága miatt tevékenységében, cselekvésében, társadalmi/közösségi részvételében akadályozott (mozgáskorlátozott, látás-, hallás-, beszédsérült, értelmileg akadályozott, érzelmi sérülést mutató személy, autista, szervátültetett) egyén, aki az állapotához igazodó sajátos körülményeket, eszközöket, eljárásokat, segítséget igényel.” (Benczúr M.-né)

A fogyatékos személyeket két csoportba sorolhatjuk a sérülés fennállása alapján:

1. veleszületett, születéstől fennálló fogyatékosággal rendelkezők,
2. későbbi életkorban bekövetkezett, szerzett károsodással rendelkezők.

A fogyatékos típusai:

- **Mozgássérültség.** A mozgássérültség vagy mozgáskorlátozottság fiziológiai fogyatékoság, amit nehéz egységes kategóriaként kezelni, mivel kiterjedtsége és súlyossága eltérő lehet. Főbb típusai: agykárosodás utáni rendellenességek, petyhüdt bénulások, ortopédiai elváltozások, amputáció, végtaghiányos fejlődési rendellenességek. A mozgássérült személy viselkedési lehetőségei jelentősen beszűkülhetnek a mozgásszervi sérülés, illetve más járulékos szervi károsodások vagy krónikus betegségek miatt.
- **Látássérültség.** A látássérültség vagy látászavar az éleslátásnál rosszabb látást jelent, elsősorban gyengébb látásélességet, de érintheti a látóteret és a tér- vagy a színlátást is. Bármely terület károsodása esetén látászavar tapasztalható, amit aszerint értékelnek, hogy gondot okoz-e az olvasásban, tájékozódásban, vagy a cselekvésekben. Súlyosabb esetekben teljes vagy részleges (csak fényérzékelés) vakságról, illetve gyengénlátásról beszélhetünk.
- **Hallássérültség.** A halláskárosodás a hangok iránti érzékenység csökkenését jelenti, aminek a mértékét a beszédfrekvencia alapján vizsgálják, erősségét pedig decibelben mérik, külön-külön mindkét fülön. Ha ennek erőssége mindkét fülön legalább 30 decibel, akkor nagyothallásról, ha mindkét fülön legalább 90 decibel, akkor siketségről beszélünk.
- **Siketvakság.** Siketvakságról akkor beszélünk, amikor a látás és a hallás is annyira sérült, hogy az egyik érzék sérülése a másikkal nem kompenzálható megfelelően.
- **Beszéd fogyatékoság.** Beszédhibán nem csak a beszéd különféle rendellenességeit értik, hanem a vele összefüggő írás-olvasási hibákat is. Súlyosság szerint beszédhibákat, beszédzavarokat és beszéd fogyatékoságot különböztetnek meg. A beszédre való tartós képtelenséget némaságnak hívjuk.
- **Értelmi fogyatékoság.** Az értelmi fogyatékoság - idegen szóval oligofrénia - olyan állapotot takar, amelyben az értelmi képességek jelentősen az átlagos szint alatt maradnak. Az orvosi szemlélet szerint akkor beszélhetünk intelligenciacsökkenésről, ha az IQ mutató nem éri el a 70 pontot. Az IQ mutató alapján hagyományosan három súlyossági fokot különböztetünk meg: enyhe, közép súlyos és súlyos.
- **Autizmus.** Az autizmus egy olyan idegi-fejlődési rendellenesség, ami csökkent mértékű szociális kapcsolatokban és kommunikációs képességekben, illetve abnormális viselkedési és érdeklődési mintázatokban mutatkozik meg.
- **Többszörös fogyatékoság.** Többszörös fogyatékoság esetében több fogyatékoság együttes jelenlétéről van szó, amelyek lehetnek függetlenek, vagy egymás következményei. Abban az esetben, ha a fogyatékoságok egymástól függetlenek, halmozott fogyatékoságról beszélünk, míg ha az egyik a másik következménye, megkülönböztetjük az elsődleges és a másodlagos fogyatékoságot.

VI. A FENNTARTÓ ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSI ELEMELK

A nappali ellátást biztosító intézmény:

- a) az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- b) a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- c) biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Intézményünkben többfunkciós helyiséget biztosítunk, melyben lehetőség van foglalkoztatás, szabadidős program lebonyolítására.

Fentiek alapján biztosított:

1. Tanácsadás: Az ellátott és a hozzátartozó számára, életvezetését és életkörülményeit segítő szóbeli és ügyintézésrel kapcsolatos iratkezelési ismeretek átadása, kérdésének megfelelő tájékoztatása, figyelembe véve jogait és lehetőségeit.

Az ellátottak szűkebb vagy tágabb környezetében felmerülő probléma, konfliktus, megoldásra váró feladat, amelyre megoldást, tanácsot várnak. Kérdés feltevésre, közös megbeszélésre, közös megállapodás kialakítására, napirend szerint reggeli után van lehetőség.

- napindító/napi feladatok megbeszélése, új programokon való részvétel feltételei, magatartási problémák és konfliktus kezelés/
- házirend kialakítása, módosítása

2. Készségfejlesztés: Az ellátott szellemi és fizikai állapotának megfelelő készségek felmérése, tekintettel az egyéni és társas kapcsolatok kialakításához és fenntartásához szükséges meglévő és hiányzó elemekre. A társadalmi beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kidolgozása és gyakorlása, mind a nappali ellátás, mind a családi környezetben történő helyzetek tükrében. Célja továbbá az ellátott társadalmi beilleszkedését szolgáló programok biztosítása, az egyéni és társas készségek kialakulását, megszilárdulását segítő helyzetek biztosítása

- közös névnapok köszöntése
- társadalmilag elfogadott ünnepek megtartása

önérvényesítő csoportfoglalkozások

3. Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás: Az ellátott személyes higiéniájának fenntartása érdekében történő önálló gondoskodás képességére irányuló lehetőségek és eszközök biztosítása. Szükségleteinek és ügyviteli hiányosságainak segítése. Az ellátott segítése mindennapi életvitelében, intézményen belüli személyes környezete rendben tartásában, a háztartás viteléhez szükséges készségek elsajátítása, begyakoroltatása

- háztartási és életvezetési ismeretek gyakorlása
- süssünk-süssünk valamit
- ügyeletesi rendszer / naposi teendők, söprés, felmosás/
- térítési díj befizetésének segítése

4. Esetkezelés: Az igénybe vevő mindennapi életében történt változás, vagy esemény során kialakult szükséglet megoldása és kielégítése, melynek fontos szempontja a közös együttműködés. Felhasználva a rendelkezésre álló jogszabályokat, erőforrásokat és juttatási lehetőségeket, melyek segítenek megelőzni újabb eseteket. Az ellátottban felmerülő kérdés, probléma vagy az ellátott magatartásával kapcsolatban felmerülő konfliktus kezelése, mely idejét és tartalmát tekintve is konkrét, személyre szabott. Probléma esetén azonnali reagálás, illetve esetmegbeszélés, törvényes képviselő bevonásával.

5. Felügyelet: Ez a szolgáltatási elem, az ellátott számára, az intézmény szolgáltatásának igénybe vétele során folyamatos. Az ellátott fizikai és mentális állapotának, biztonságának megőrzése érdekében történő személyes jelenlét, mely a szolgáltatás helyszínén, vagy külső helyszínen az ellátás ideje alatt biztosított, igény szerinti eszköz segítségével.

6. Gondozás: A *Látogatási és eseménynapló* szempontrendszere szerint történő együttműködés az ellátottal, meghatározott céllal, mely segíti a társadalmi beilleszkedést és annak megtartását, életminősége és családi körülményei minőségét. Fejleszti az ehhez szükséges készségeket és kiterjed minden olyan mentális és fizikai területre, melyhez kapcsolódó tevékenységeket szándéka szerint maga is megtenne, de állapota akadályozza ebben. Személyre szabott, az ellátott bevonásával történő, célzott segítség, mely hozzájárul az ellátott jobb életminőségéhez a személyi higiéné, a környezeti higiéné valamint a pszichés támogatás vonatkozásában.

7. Közösségi fejlesztés: Az intézmény környezetének lakosságára irányuló, integrációs szemléletű informatív tevékenység, mely magába foglalja a bevonható intézményekkel történő együttműködést az ellátottak részvételével. Programok szervezése igényfelméréssel, mely elősegíti a közösségi együttműködést és szerepvállalást fogyatékkal élő fiatalok számára is, mint például:

- mozi; - színházlátogatás
- könyvtár; - kiállításlátogatás
- Ságvári falunap
- A Ságvári Református Egyházközség „Tolerancia napi” rendezvényeinek látogatása, aktív részvétel.
- kirándulások, gyalogtúrák
- szabadtéri rendezvények, piknik

8. Gyógypedagógiai segítségnyújtás: Gyógypedagógiai szaktevékenység a korrekciós és rehabilitációs folyamat keretében. Szinten tartás és komplex fejlesztési tevékenység, melyet a fogyatékos állapot határoz meg. Egyéni és csoportos formában is, mely a közösségi élményen keresztül segíti a funkcionális biztonságérzet kialakulását, megtartását. Célja a fogyatékoságból adódó akadályoztatottság kompenzálása az ellátott képességeinek legteljesebb kibontakoztatása, a meglévő képességek fejlesztése, szinten tartása érdekében

- olvasás-írás elemeinek gyakorlása, szinten tartása
- számolás-mérés elemeinek gyakorlása, szinten tartása
- manuális foglalkozások
- zeneterápia
- konduktív mozgásterápia
- úszásoktatás
- személyi kísérés

9. Pedagógiai segítségnyújtás: Magatartásformák, értékek és szocializációs minták, pedagógiai eszközökkel történő átadása. Célja, hogy az elmélet olyan gyakorlati szintre emelje a képességeket, melyek kiteljesedhetnek a társadalmi normák terén. Teszi ezt közvetett vagy közvetlen formában, mind pedagógiai eszközöket alkalmazva foglalkozás vagy a hétköznapi tevékenység során. Célja továbbá ismeretek és képességek, viselkedési formák, értékek átadása, gyakoroltatása és elsajátítása, melynek eredményeként az igénybe vevő lehetőséget kap képességei kiteljesítésére,

- társastánc tanfolyam
- zenekar szervezése
- hitoktatás

- kondicionáló torna
- ismerkedés az infokommunikációs eszközök használatával, informatikai klub

10. Étkeztetés: Igény szerint napi két étkezést, reggelit és meleg ebédet biztosít az intézmény vásárolt szolgáltatás keretében, melynek elfogyasztását a kihelyezett tálalókonyha működése teszi lehetővé. Az egyéni igényű étkezés biztosítását, etetést a gondozónő és terápiás munkatárs végzik, figyelembe véve az étel állagának igényét is. Darabolással, pépesítéssel, szükség esetén hígítással változtatva az étel összetételén. Ennek folyamata a hozzátartozó tapasztalatainak, tanácsának megosztásával és engedélyével történik.

A fenti tevékenységek a szociális esetmunka és a csoportos szociális munka (gondozási csoportok, a teljes csoport) formájában valósulnak meg. Az egyéni fejlesztő programok a terápiás munkatárs irányításával történnek, a foglalkoztatásról éves tervek készülnek.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának foglalkoztatási tevékenysége:

Mozgásfejlesztés

Egyéni vagy csoportos formában az ellátottak átmozgatása, aktivitásuk növelése, koncentráció képességük fejlesztése.

Módszerek:

- Játékos mozgás terápiás munkatárs vezetésével a napköziben
- Séta – komplex, összpontosított figyelmet igénylő mozgás, ahol a külső, gyorsan változó és nem védett környezetben kell szociális készségek alkalmazásával hosszabb ideig tartó mozgást fenntartani.
- Sportfoglalkozások – Egy-egy sport szabályainak ismerete mellett versenyben végzett tevékenységek
- Finommotoros fejlesztő tevékenységek – A kézműves foglalkozás keretén belül fejlesztett finommozgásokként

Cél: a fizikai állóképesség megtartása, lehetőség szerinti javítása, a mozgás összerendezettségének javítása.

Kézműves foglalkozások:

Egyéni vagy csoportos formában az ellátottak foglalkoztatása, olyan alkotó folyamat, ami segíti a fogyatékos emberek önmegvalósítási folyamatait kézműves, valamint művészi tevékenységeken keresztül. Ezek a tevékenységek megmozgatják a fantáziát, összpontosítást igényelnek, és egyben fejlesztik a finommotoros készségeket, a szem kéz koordinációt és az érzékszerveket.

Módszerek:

- Festés, rajzolás, vágás, ragasztás, papírmaszázás különböző minőségű alapanyagokkal
- Agyagozás, gyurmázás, nemezelés, szövés a térbeli formák megismeréséhez
- Gyöngyfűzés különböző méretű és formájú elemekkel
- Termésekből készülő kompozíciók az évszakok jellemzőinek megismeréséhez
- Dekoráció készítése a teremdíszítéshez évszaknak, ünnepnek megfelelő módon

Cél: Hasznos időtöltés, új tevékenységek megismerése, kreativitás és kommunikáció fejlesztése, finommotoros mozgás fejlesztése, együttműködés és türelem készségének fejlesztése.

Munkatevékenység, háztartási foglalkozás

Ebben az esetben nem csak a manuális tevékenység szerez örömet, hanem az alkotni tudás élménye, hasznosság érzése, az önállóság fejlesztése is, miközben fejlődnek a szociális készségek is. Rendszeres, hosszú távon érzékelhető eredményeket hozó tevékenység.

Módszerek:

- Kerti foglalkozások: gereblyezés, metszés, ásás, ültetés, öntözés
- Takarítás, vasalás, rendszerezés a környezetünk átláthatósága érdekében
- Konyhai tevékenységek: süteménykészítés, ételkészítés, mosogatás, amin keresztül az ünnepeket, hagyományokat könnyű kísérni, meg lehet ismerkedni az egészséges életmód, étkezés szabályait

Cél: hasznos, a mindennapi életben mindenkinél előforduló tevékenységek gyakorlása, veszélyhelyzetek elkerülésének segítése, önállósodás

Kommunikáció és szociális készségek fejlesztés.

A fogyatékos emberek számára sokszor nagyon nehéz a kapcsolatteremtés, mert különböző nehézségekkel küzdenek. Verbális és nonverbális eszközök segítségével tanuljuk a kapcsolatteremtés módszereit, szükségletek kifejezését, és megértését.

Módszerek:

- Bazális stimuláció: különböző felületű, minőségű, hőmérsékletű, állagú, ízű anyagokkal való megismerkedés, különbözőségük felismerése, jellemzőik megfogalmazása
- Kézműves foglalkozásokon készített plakátokkal kapcsolatos témák megbeszélése
- Kutya foglalkozás: a nonverbális jelek tanulása. A képzett kutya a kézjelekre reagál, engedelmeskedik így a nem beszélő fiatal is képes kapcsolatba lépni vele.
- Társasjáték: az együttműködés és a versenyhelyzetek tanulása
- Ének és táncfoglalkozások
- Írás, olvasás és számolás készségeinek szinten tartása
- Külső programokon való részvétel

Cél: az érdeklődés felkeltése, a kapcsolatok építése egymás és a külső környezet között, önérdek érvényesítő képesség fejlesztése

Beszélgetés:

Igény szerint, rendszeresen vagy alkalmanként egyéni beszélgetés az ellátottakkal, különösen odafigyelve az új ellátottra, illetve az akkut problémával küzdőkre.

Cél: A beszélgetésekkel csökkentjük az ellátottban lévő feszültséget, kétségeket, veszteséget. Segítjük a minél előbbi beilleszkedésüket a napközi közösségbe.

Az egyénre szabott tervezésnél fontos az alábbi tényezők figyelembe vétele:

- együttműködési - beilleszkedési képesség
- személyes kívánságok
- foglalkoztatás iránti igény, képesség
- érdeklődési kör, motiválhatóság
- kapcsolatrendszer
- egészségi állapot

Szabadidős programok az intézmény az ellátást igénybe vevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosít, rendezvényeket szervez.

Az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása, valamint a mentális gondozás.

Halláskárosodás, hallásfogyatékoság

A „hallási fogyatékoság” kifejezés a siketségén kívül a hallászavar kevésbé súlyos formáit, a nagyothallás változatait is magába foglalja. A legfőbb problémát a beszéd, ennek következtében a kommunikáció sérülése jelenti. Mindezek további negatív folyamatokat eredményeznek: befelé fordulók lesznek, izolálódnak, kapcsolataik leépülnek.

Terápia a megmaradt képességeik hasznosítására épül pl.: látás, érzékelés, tapintás, stb.

Fejlesztés területei

- Manuális tevékenységek
  - rajzolás, színezés, festés
  - agyagozás, gyurmázás, gipszképek készítése
  - papírhajtogatás, - vágás
- Tapintásos, érzékeléses feladatok
  - letakart tárgyak felismerése forma, illetve méret alapján
  - memóriajátékok
- Ügyességi játékok, mozgás
  - felüdítő torna
  - séta
  - sorversenyek
- Hallásfejlesztő gyakorlatok
  - hangok alapján történő tárgy felismerés
  - felolvasás
  - közös éneklés
  - zenehallgatás

Beszédfogyatékoság, beszédzavar

A beszéd a kommunikáció egy fajtája, amellyel a mindennapokban nem sokat foglalkozunk, az elvesztése, vagy a sérülése azonban nagyon érzékenyen érinti az egyént. A beszéd, vagy nyelvi zavarral küzdő ember a mindennapi kommunikáció során tapasztalhatja a legtöbb frusztrációt. Nehezebben fejezi ki magát, nehezebben tud kapcsolatot teremteni, illetve nehezebben tud helyzeteket értelmezni, és azokban adekvátan viselkedni.

A terápiás módszerek megválasztása, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, a beszédhiba típusának és súlyosságának figyelembe vételével történik.

Fejlesztés területei:

- Kommunikációs tréning
  - kötetlen beszélgetés
  - élménybeszámolás
  - hozzászólás egy-egy konkrét témához
- Célzott beszélgetés
  - Egyéni foglalkozások keretében beszélgetés lakóinkkal az „általuk diktált ütemben”.
- Modelltanulás
  - Ebben az esetben a szavak, mondatok utánzásának van fontos szerepe.

Látáskárosodás, látásfogyatékoság

A kor előrehaladtával a szervezet számos működése hanyatlik. Ez megfigyelhető az érzékszervek esetében is. Idős korban a gyengén látás, illetve a vakság többnyire valamilyen betegség következtében alakul ki, pl.: cukorbetegség, zöld hályog, szürke hályog, stb. A terápia arra épül, hogy a megmaradt látást maximálisan kihasználjuk, valamint a hallást, a tapintást és az ízérzékelést fejlesszük.

Fejlesztés területei:

- Látás- és mozgáskoordináció összehangolása
  - labdázás
  - célba dobás
  - tekézés
- Tapintáson alapuló feladatok
  - tárgyak felismerése
  - manuális feladatok (dekorációk készítése)
- Szaglás, ízérzés alkalmazása
  - különféle ételek, italok felismerése íz és illat alapján

Mozgáskorlátozottság, mozgásfogyatékoság

A mozgásfogyatékoság a tartó és mozgató szerv sérülése következtében létrejövő funkciózavar. A mozgászavaroknak igen sokféle változata van, ide tartoznak az alig észrevehető mozgásrendellenességektől kezdve a legsúlyosabb bénulások is. Lakóink körében sokan szenvednek ilyen problémáktól, s egyre nagyobb igényük van a mozgásra, a tornára, izmaik, ízületeik átmozgatására.

A testmozgás elsődleges célja:

- keringési, mozgató és idegrendszert érintő degeneratív folyamatok ellensúlyozása
- az önálló életvitelhez és a megszokott életminőséghez szükséges feltételek minél hosszabb időn át való megtartása

A testmozgásnak jelentősége van:

1. Fizikai aktivitás megtartásában.
2. Szellemi aktivitás megőrzésében.
3. Több betegség kockázatát is hatékonyan csökkenti.

Fizikai aktivitás:

- karbantartja az emberi testet
- erősíti a szív- és érrendszert
- javítja a tüdő, légzés hatékonyságát
- csökkenti a zsírtömeget
- növeli az izomerőt, izomtömeget, csontsűrűséget.

Szellemi aktivitás:

- fokozza a szellemi teljesítőképességet
- személyiséget formál és fejleszt
- stresszoldó hatású
- közösséget, társat nyújt (a társasági élet egyfajta lehetősége a magányosság ellen)
- rendszerezi, formálja az életmódot
- idősödés lassítója
- egyes betegségek gyógyítója, „orvossága”
- életmód alapeleme

Több betegség kockázatát hatékonyan csökkenti:

- szív és érrendszeri betegségeket
- krónikus mozgásszervi betegségeket

- gerinc- és ízületek porckopását
- orvosi tevékenység egyik preventív eszköze
- mozgásterápiának fontos jelentősége van egyes betegségek után a rehabilitációban.

Intézményünk ellátottainak optimális környezeti feltételek mellett lehetőséget nyújtunk a rendszeres testmozgásra. A mozgásterápia megkezdése előtt az orvos tanácsát kérjük, csak orvosi utasítás alapján végezzük. Figyelembe vesszük a testmozgás formáját, időtartamát, intenzitását, gyakoriságát, fokozatosságának kivitelezését, a beteg általános állapotát, légzését, verejtékezését, bőrszínét.

Módszereink:

1. **Frissítő, közérzet, keringésjavító, egész testre kiterjedő torna:**
Olyan gyakorlatsort készítettünk lakóinknak, melyet mindennap végezhetnek, beépítve akár a napirendjükbe is.
2. a.) **Egyes testrészeket érintő sérülések esetén végzett gyógytorna** (pl.: végtagtörés, combnyaktörés).
b.) **Mozgásszervi megbetegedések esetén végzett speciális gyógytorna:** (pl.: arthrosis, osteoporosis)

Fejlesztés területei

Passzív torna: a beteg a mozgatott testrészt ellazítja, irányítást a kezelő végzi

Cél:

- ízületi zsugorodás megelőzése
- ízület mozgáspályájának megtartása
- inger adása az aktív mozgások megindítására.

Aktív torna: olyan megfelelő állapotba kerül a beteg, hogy önállóan tudja végezni a gyakorlatokat.

Masszázs: az izomzat reflektorikus feszültségéből származó fájdalmat csillapítja, közérzetjavító hatása van.

Rehabilitáció, habilitáció:

A betegség lezajlása után (pl. agyvérzés, agyi történés) az eredeti állapotba való visszahelyezés. A rehabilitációs osztályokon elkezdett terápiák, kezelések folytatása, az elért eredmények szinten tartása, javítása (pl.: önálló mosakodás, öltözködés, étkezés, lépcsőjárás, mindennapi használati eszközök használata (pl.: zár, kapcsolók, csapok, kilincsek) járásgyakorlat, légzésgyakorlat végeztetése. Fizioterápiás kezelések végzése, orvosi utasítás alapján.

Szabadidő hasznos eltöltése

- labdajátékok
- ügyességi versenyek
- teke, kosárlabda
- aktív séták, gyaloglás
- kondicionáló torna
- idősgimnasztika
- szobakerékpározás
- tánc

A mozgásterápia során a kezelések mellett fontos szerepe van a lelki gondoskodásnak, a meghallgatásnak és a beszélgetésnek.

A komplex rehabilitáció, habilitáció megvalósulásának két pólusa, a feladat megvalósításának folyamata

- Az egyén szintjén kialakult többféle károsodás, fogyatékoság komplexitásának összehangolása a rehabilitáció során.
- A jogszabály által előírt, az ápolás gondozás alapját képező „Egyéni gondozási terv” tervszerű, hatékony, folyamatos kimunkálása.

A feladat megvalósításának folyamata:

- Állapotfelmérés /fizikai, egészségügyi, mentális/
- Célok meghatározása, kitűzése
- Megoldási alternatívák keresése, elvégzése
- Visszacsatolás, értékelés
- Team hatékony működése (orvos, ápolók, gondozók, mentálhigiénés munkatársak)

Mentálhigiénés ellátás, foglalkoztatás

Általános irányelvek a foglalkoztatás és mentálhigiénés ellátás terén

A mentálhigiéné különösen fontos egy olyan közösségben, mint a fogyatékos személyek nappali intézménye, ahol a közösség tagjainál gyakoriak a hozott, vagy az ott kialakult:

- lelki bántalmak,
- szenvedélybetegségek,
- emberi kapcsolatokban mutatkozó zavarok,
- és egyéb, más konfliktusok.

Ezek a tényezők egyaránt igénylik a segítséget, legfőképpen a megelőzést.

A megelőzés általános szempontjai:

- a) a személyiség működésének és képességének védelme
- b) a személyiség fejlődésének maximális elősegítése
- c) lelki megterhelésekkel szemben, pl. stressz, környezeti ártalom stb. az egyén lelki erejének fenntartása, támogatása
- d) sérülékenység figyelembe vétele

Megelőzés formái:

- a) primer prevenció – a lelki bántalmak előfordulásának csökkentése
- b) szekunder prevenció – tartalmuk megrövidítése
- c) terciér prevenció – a pszichés betegségek által okozott kár csökkentése

Tesztek, felmérések készítése

Szociális készség szintet felmérő rendszer mentális hanyatlást mutató idősök vizsgálatára

Minden ellátott esetben team munkában elvégezzük a szociális készség felmérést, melynek segítségével felmérjük, rögzítjük és értékeljük az önellátó képességeket, a kommunikációra, a tájékozódásra, a közösségi aktivitásra, a viselkedés adekvációjára vonatkozó adatokat.

Szociológiai felmérés

A fogyatékkal élő szociológiai jellemzői szerint, több szempont figyelembevételével (életkor, nem, lakhely, családi állapot, gyermekek száma, iskolai végzettség, volt foglalkozás, vallási hovatartozás, beilleszkedés, kommunikáció, kapcsolattartás, foglalkoztatás jellege és formája stb.) felmérést készítünk, amely segíti a mentálhigiénés munka hatékonyságát.

Kapcsolattartás elősegítése

Nagyon fontosnak tartjuk lakóink életében a harmonikus kapcsolattartást, intézményen kívül és belül egyaránt.

A hozzátartozókkal és a társaikkal való megfelelő viszony oldja a feszültséget, segít az izoláció kivédésében, csökkenti a magány érzését.

Feladatunknak tekintjük, szükség esetén a kapcsolatfelvételt más hozzátartozókkal levél, vagy telefon útján.

Intézményen belül az ellátásban részesülők egymás közötti kapcsolatainak kialakítása, elmélyítése közös foglalkozásokon, programokon történik.

A falu közösségébe való beilleszkedés elősegítése, közös séták szervezésével, melynek során lehetőség nyílik beszélgetésre, ismerkedésre. A faluban történő rendezvényekre elkísérjük lakóinkat, és mi is mindenkit szívesen látunk az intézmény ünnepein, eseményein.

A hitélet és vallásgyakorlás feltételeinek megteremtése

Az intézményen belül együtt készülünk az egyházi ünnepekre. Az adventi ünnepkör, a karácsony, a húsvét nem csak külsőségeiben, de lelkiükben is támaszt nyújt ellátottainknak. A mindenszentek és halottak napi megemlékezés, közös imádsággal és gyertyagyújtással történik, így mindenki kegyelettel gondolhat elhunyt szeretteire, azok is, akiknek nincs módjukban elmenni a temetőbe.

Tevékeny, aktív élet biztosítása

Az emberi értékek intézményen kívüli kommunikálása

Ellátottaink számára különböző programokon történő bemutatkozásokat igyekszünk biztosítani, melyek alkalmat adnak arra, hogy az intézményen kívül is megmutassák tudásukat, tehetségüket. A kiállítások, kulturális találkozók jó alkalmat kínálnak arra, hogy a bennük rejlő értékeket megmutathassák.

Kulturális találkozó

Minden emberben él a szereplési vágy. A kulturális találkozó lehetőséget ad arra, hogy ellátottaink megmutassák tudásukat egyénileg és közösségben egyaránt. A fellépést megelőző lelkes készülődésnek közösségformáló ereje van.

Új kapcsolatok, új kötődések alakulnak ki, megerősítve a közösséghez tartozás érzését, s a sikerélmény inspiráló hatású a további szereplésekhez.

Kiállítások szervezése

A kreatív foglalkozások alkalmával készülő munkákat az intézményen kívül is bemutatjuk. Kiállításokat szervezünk, ahol az ellátottaink által készített alkotásokat bárki megtekintheti.

A község életébe való bekapcsolódás egy bemutatkozó program segítségével. Az ellátottak, dolgozók több helyen előadott műsorszámainak bemutatása, vendégelőadók hívása kapcsolatépítés céljából, kiállítás szervezése az ellátottak sokszínű munkáiból, melynek lényege, hogy a községben élők is megismerjék azokat az értékeket, amelyek értelmet adnak lakóink mindennapi életének.

Irodalom, kultúra, szórakozás

Intézményünkben lehetőséget biztosítunk a szabadidő igény szerinti hasznos eltöltésére. A kis és nagycsoportos foglalkozások során alkalom nyílik ellátottaink magasabb rendű szükségleteinek kielégítésére is.

Irodalom: Az irodalmi jellegű foglalkozások alkalmával ellátottaink érdeklődési körének megfelelő felolvasásokat tartunk, az alábbi műfajokban: vers, próza, novella, kisregény. A társadalmi ünnepekre való felkészülés és a szereplések kitüntetett figyelmet kapnak a foglalkozások alkalmával. Mindezek hozzájárulnak az önbecsülés, az önmegvalósítás eléréséhez, és ez által biztosítjuk a sikerélményt.

Kultúra: A külső és belső programjaink széleskörű lehetőséget biztosítanak a különféle igények kielégítésére a kultúra terén:

1. Színház és koncertlátogatás
2. Kirándulás évente egyszer az ország valamely nevezetes pontjára
3. Séta, városnézés, múzeumok látogatása a környező városokban
4. A helyi óvodások és iskolások előadásainak megtekintése
5. Kulturális programokon való részvétel

Szórakozás: A jókedv, a közösségformálás, a pozitív életérzés fontos cél a közös tevékenységeink során.

Formái:

- Játékos vetélkedők, Ki-mit-tud?
- Zenés délelőttök
- Társas-és kártyajátékok
- Farsangi multság, jelmezes felvonulás

Kreatív tevékenységek

Minden embernek szüksége van arra, hogy alkotási vágyát kifejezze valamilyen formában. Az egyén kreativitása egyesül a kézügyesség, finommozgások alkalmazásával. Ez a terápiás forma az egyik leghatékonyabb eszköze a személyiség kibontakozásának. Az alkotás öröme sikerélményt nyújt, növeli a hasznosságtudat érzését, lelkileg erősítő hatású, ösztönző az újabb feladatok elvégzésére.

Formái:

- Rajzolás, festés
- Dekorációk, ajándéktárgyak készítése
- Gyurmázás, gipszkiöntés
- Kézimunkázás, hímzés
- Szőnyegszövés, fafaragás, kosárfonás
- Origami

Munka, mozgás, torna: Az egyik leghasznosabb és sokrétű tevékenység a munka. Erre többféle lehetőséget kínálunk.

Fejlesztő foglalkoztatás, melynek célja a gondozási, fejlesztési, szolgáltatási, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki 16. életévét betöltötte, más kereső tevékenységet nem végez, és intézményi jogviszonya alapján nappali ellátást vesz igénybe.

Célunk az, hogy olyan könnyű, testileg nem megerőltető, a fogyatékoság mértékéhez igazodó tevékenységet delegáljunk intézményünkbe, amely így többek által elérhetővé válik. Ezáltal hasznos, kereső időtöltést szeretnénk meghonosítani, ami az ellátottak anyagi kondícióit javítja, segíti őket az önállóságban, ezáltal a társadalmi integrációban.

Ház körüli tevékenység

Az intézményt tágas telek övezi, ahol haszon és dísznövények ültetésére, ápolására nyílik lehetőség. A szabadban végzett munka örömen túl, egészségfejlesztő hatással is bír.

Háztartási tevékenységek

Az önkiszolgálási készségek fejlesztésének kiváló terepe, az önállóság magasabb szintjének elérhetősége és a közösségi érzés erősítésének egyik módja.

Természetesen figyelembe vesszük az önkéntesség elvét, illetve az egyéni képességek, készségek szintjét.

VII.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

Az intézményi jogviszony keletkezését az intézményvezető intézkedése alapozza meg. Az intézményben nyújtott ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérésére, indítványára történik.

Az intézményi ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. az intézménybe ellátottat csak próbaidővel lehet felvenni. A próbaidő tartama három hónap.

Az intézmény szolgáltatásait Somogy- és Tolna Vármegye közigazgatási területén bejelentett állandó lakóhellyel (vagy tartózkodási hellyel) rendelkező és életvitelszerűen ott tartózkodó magyar állampolgárok vehetik igénybe.

Az Ujvári János Református Szeretetszolgálat Fogyatékkal élő személyek Nappali Intézménye Ságvár intézményegységében nem gondolható az a személy, aki:

- 18 éven aluli,
- veszélyeztető magatartást tanúsít, (az ellátott -pszichés állapotának zavara, vagy fogyatékoságának következtében-saját vagy mások életére, testi épségére, egészségére jelentős veszélyt jelenthet. A megbetegedés jellegére tekintettel a sürgős intézeti gyógykezelésbe vétel nem indokolt)
- orvosi ellátást és állandó ápolást igényel
- korának és állapotának megfelelő oktatási, nevelési intézménybe felvehető (kivéve a tanítási szünet idején történő ellátásra).

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet vagy indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő.

A kérelem adatlapot és a hozzá tartozó kitöltendő dokumentumokat az alábbi módon igényelhetik:

- személyesen a részlegvezetőnél, vagy az intézmény munkatársainál
- telefonon a Tabi intézményegység Ellátotti ügyintézőjénél a 84/525-199-es telefonszámon.
- www.ujvariotthon.hu weboldalunkról is letölthető

Ha szükséges, a kérelem kitöltéséhez segítséget nyújtunk személyesen és telefonon is.

A kitöltött kérelmet intézményünkbe személyesen és postai úton lehet eljuttatni a 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107. postai címre eredeti példányban.

A kérelem benyújtásával egyidejűleg csatolni szükséges

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékos fennállását igazoló,

a) a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy

b) a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet

c) az egészségi állapotra, - a fogyatékosági támogatás, vakok személyi járadéka, vagy a magasabb összegű családi pótlék megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozatot, vagy az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleményt

d) a jövedelemnyilatkozatot és a jövedelmet igazoló iratokat (nyugdíj igazolás, határozat stb.)

A **jövedelemnyilatkozat** kitöltése során egyértelműen jelölni szükséges azt, hogy az 1993. évi III. törvény 117/B. §-a szerint a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy vállalja-e:

Azon igénylők esetében, akik cselekvőképességet teljesen korlátozó, illetve cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozó gondnokság alatt állnak, a **gondnokot kirendelő határozat másolatát mellékeljék** a törvényes képviselő személyének igazolása miatt.

A kérelem adatlapot, valamint a fentiekben felsorolt, az ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumokat **együttesen** kell benyújtani személyesen, vagy postai úton az intézmény címére: 8660 Tab, Kossuth Lajos utca 107.

Az intézményvezető az ellátásra vonatkozó igényt a kézhezvétel napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás sorszámozott, folyamatosan vezetett, amely az ellátásra vonatkozó igényeket és a megtett intézkedéseket időbeli sorrendben tartalmazza.

Az intézményvezető írásban értesíti az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét a kérelem nyilvántartásba vételéről.

Ha az ellátásra vonatkozó igény, a kérelem megküldését követően férőhely hiányában nem teljesíthető, az intézményvezető erről - a nyilvántartásba vétel közlésével - írásban értesíti a jogosultat, és a beérkezés sorrendjében gondoskodik a jogosultak felvételéről.

Az intézményi jogviszonyban állók egészségének védelme érdekében új felvételre csak a kórokozó-hordozásra irányuló három hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő- és bakteriológiai vizsgálati eredmény igazolásával kerülhet sor.

Az intézményi jogviszony a megállapodásban foglalt időponttal, három hónap próbaidő kikötésével kezdődik, és az ellátás megszűnéséig tart.

Felvételkor az új ellátott tájékoztatást kap a részlegvezetőtől vagy a terápiás munkatárstól:

- az intézményi ellátás tartalmáról és feltételeiről
- az intézményben vezetett (ellátottakat érintő) nyilvántartásokról (például KENYSZI adatbázis, hozzátartozók adatai, lakó vallása)
- panaszjog gyakorlásának módjáról
- az ellátottak jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről (Mozgássérültek Somogy Vármegyei Szervezete, Vakok és Gyengén látók Somogy Vármegyei Egyesülete)
- az intézmény házirendjéről
- a fizetendő térítési díjról, ennek teljesítési feltételeiről és a mulasztás következményeiről
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről

Az intézményi felvételhez az alábbi dokumentumokra van szükség:

- Igénybevétel iránti kérelem, melyet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani

- A fogyatékoság fennállását igazoló,
  - a) a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy
  - b) a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet
  - c) az egészségi állapotra, - a fogyatékosági támogatás, vakok személyi járadéka, vagy a magasabb összegű családi pótlék megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozatot, vagy az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleményt
- a jövedelemnyilatkozatot
- Jövedelmet igazoló iratok (nyugdíj igazolás, határozat stb.)
- Társadalombiztosítási Hatósági igazolvány (TAJ kártya)
- Gyámhivatal gondnokkirendelő határozata (ha van ilyen)
- 3 hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő és székletbakteriológiai eredmény

Az ellátott, illetve gondnoka nyilatkozik:

- Az ellátás feltételeiről, körülményeiről kapott tájékoztatásban foglaltak tudomásul vételéről
- Az intézmény házirendjének elfogadásáról
- Az intézmény nyilvántartásaihoz szükséges adatokat szolgáltat (közeli hozzátartozó személyét, címét érintő változások haladéktalan bejelentésének vállalása is)
- adatkezeléssel kapcsolatos hozzájárulásról

VIII. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Az intézmény többféle módon is keresi a lehetőséget, hogy a lakosságot megfelelő módon tájékoztassa szolgáltatásairól, és a nehezen elérhető, potenciális igénybe vevői kört is elérje az információ.

Promóciós eszközként használunk szórólapokat és plakátokat, melyek az olvasó számára átlátható formában kínálják az intézmény szolgáltatásait.

Az intézménnyel kapcsolatos fontos információk pl. szolgáltatás típusa, az igénybevétel módja, térítési díjak, elérhetőségek az interneten is megtalálhatók, a www.ujvariotthon.hu címen. A felület alkalmas arra, hogy az érdeklődő képet kapjon az intézmény munkájáról.

Intézményünkben a szolgáltatásról teljes körű tájékoztatást elsősorban az igazgató-lelkész, az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes, a részleg vezetője nyújt, akik munkaidőben az ellátást igénylők és/vagy hozzátartozóik, ill. törvényes képviselőik rendelkezésére állnak.

A tájékoztatás során részletes információkat adnak az ellátást érintő valamennyi kérdéstről. A tájékoztatás során az érdeklődőknek módjukban áll megtekinteni az intézményt, mely kívánság szerint teljes részletességgel bemutatásra kerül.

A tájékoztatással egy időben a részleg vezetője az ellátás kérelmezéséhez, ill. igénybevételéhez szükséges nyomtatványokkal is ellátja az érdeklődőket.

Továbbá felhívjuk a figyelmet a részleg honlapjának elérhetőségére, mely az intézmény internetes honlapjának menüpontjaként részletes információkat nyújt a ságvári telephely sajátosságairól, az ellátás igénybevételének módjáról, továbbá minden, az ellátást érintő kérdéstről. A honlapról a szükséges nyomtatványok, szakmai dokumentumok is letölthetők. és a telefonos, e-mailes elérhetőségeink is megtalálhatók rajta. Honlapunk címe: www.ujvariotthon.hu, központi e-mail elérhetőségünk: info@ujvariotthon.hu.

IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A szakmai program a jóváhagyás napján lép hatályba. Területi hatálya kiterjed az intézményre, személyi hatálya az ellátottakra, valamint az intézmény szakmai működtetésében, szolgáltatásai nyújtásában közreműködő személyekre.

A szakmai programot a szakmai program egyes elemeinek megváltozása, módosulása esetén módosítani kell.

A szakmai programot nyilvánosságra kell hozni, mely az intézményben való kifüggesztéssel történik.

A szakmai program módosításakor a nyilvánosságra hozatalról ismételten gondoskodni kell.

Jelen Szakmai program a Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériumának jóváhagyása után 2024. 09. 09. napján lép hatályba.

Mezőörs, 2024. 02. 11.

Bornemissza Melinda
intézményvezető

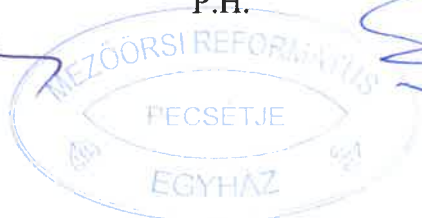
Jóváhagyta:

A Mezőörsi Református Egyházközség Presbitériumának 2024. 02. 14. napján hozott 2024/ 14. számú határozata.

Hatályba lép: 2024. 09. 09. napján.

A fenntartó részéről:

Tóth Károly
főgondnok

P.H.

Szóke Barnabás
lelkipásztor

MELLÉKLETEK

1. Megállapodás tervezet
2. Házirend tervezet
3. Szervezeti és működési szabályzat